

כ"ב אלול תש"ף
11 ספטמבר 2020

לכבוד
ח"כ ישראל כץ
שר האוצר

באמצעות דוא"ל : sar@mof.gov.il

מכובדנו שלום,

הנדון: תגובת לשכת רואי חשבון בנושא חוק לתיקון הגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה)

לשכת רואי חשבון מברכת על החלטתך לחזק את המשק על ידי נתינת תוספת מענקים לאוכלוסיות חלשות, דבר שיביא בעקיפין להגדלת כח הקניה של אותן אוכלוסיות ובכך יביא ליכולת הגדלת ביקושים שתשמש מנוע לצמיחת המשק מחד והקלה על המעסיקים שאינם צריכים להגדיל שכר העובדים מאידך.

להלן עיקרי המלצותינו ובגרסת שינויים בגוף התקנות:

1. סעיף 6ד(ב), תוקן ל-65% - מטרת התיקון לחוק הינה לסייע לזכאים למענק עבודה בשנת 2020 ולהוסיף להם סכום מענק נוסף בשיעור 65%. מאחר ומענק זה משתלם רק בשנת 2021 הוחלט לשלם מקדמה בשיעור של 25% מהמענקים שזכאי להם הנישום בגין שנת 2019. אנו סבורים ששיעור המקדמה צריך לעמוד על שיעור של 65% מגובה המענקים ששולמו בשנת 2019 בהנחה שאלו זהים למענקים בשנת 2020 כפי שאף מובהר בדברי ההסבר לחקיקה.
2. סעיף 6ד(ד) תוקן ל-25% - מטרת תיקון החוק הינה לשלם מקדמה בשיעור 25% מסכום המענקים ששולמו בשנת 2019 ובמידה והנישום לא יהיה זכאי למענקים בשנת 2020, לראות במקדמות אלו, מקדמות סופיות אשר אינן ברות השבה ולמעשה הן יהפכו למענק. לאור בקשתנו לתיקון המקדמות לשיעור 65% כאמור בסעיף 1 לעיל ומאחר והמחוקק מבקש שלא להשיב את סכום המקדמה כאמור לעיל, יש לתקן בהתאם את הסעיף ולקבוע שבמידה והנישום אינו זכאי למענק בשנת 2020, לא יידרש להחזיר את סכום המקדמה עד שיעור של 25% ויתרת המקדמה שקיבל מעבר לשיעור זה תוחזר.
3. סעיף 6 ה(1) -
לא ברורה עמדה זאת. מאחר ומבקשים לשלם מענק נוסף לשנת 2020 מדוע מי שהיה באבטלה וחזר להיות שכיר בחודש אוגוסט לא יהיה זכאי למקדמה ?
4. סעיף 2 ב. תוקן במקום 300 אלף ל-20 מיליון. - אנו סבורים כי המעבר בחודשים מאי 2020 והילך לשיעור ירידה במחזורים בן 40% במקום 25% אינו מספק, לסיוע בהמרצת המשק בתקופה זו. מרבית העסקים שחווים ירידה בשיעור של 20% ומעלה, כבר נתקלים בקושי רב לשרוד. אי לכך אנו ממליצים לחזור למתווה ירידת במחזור בשיעור 25% במקום 40% וזאת עד למחזור של 20 מיליון ₪.

5. יחד עם החוק הני"ל אנו מבקשים לחזור ולשקול לתת תמריץ עכשווי וודאי למעסיקים על מנת לצמצם את האבטלה במשק. יש להסיט באופן מיידי את התשלומים בגין החל"ת, קרי דמי אבטלה, כתשלום למעסיקים כהשתתפות במימון שכרו של כל עובד שיוחזר לעבודה. (כך ייווצר עידוד להשבת עובדים, העובדים ישובו למעגל הפעילות והתפוקה בעסקים וזאת ללא כל הגדלה בעלות הכספית למדינה). - **בוצע חלקית.**
6. החלת מנגנון של חל"ת חלקי-למקומות שההתאוששות מהמשבר צפויה להיות ממושכת, מוצע החלת מנגנון של חל"ת חלקי, שיאפשר החזרת העובדים והשארתם במסגרת העבודה, תוך ביצוע התאמה להיקפי המשרה בפועל בשלב הביניים עד ליציאה מלאה מהמשבר.
7. עובדים שכבר הוחזרו לשוק העבודה, נכללו במנגנון התמריצים לשימור והחזרת עובדים למעגל התעסוקה שיתגבש בימים אלו.
8. תמריץ מיוחד לעסקים שבחרו לא להוציא את עובדיהם לחל"ת. למרות המשבר ישנם עסקים, שכמדיניות בחרו לא להוציא את עובדיהם לחל"ת, והם המשיכו לשלם שכר מלא לאותם עובדים בתקופה הקובעת. כתוצאה מהגבלות משרד הבריאות אותם עסקים ספגו ירידה משמעותית בהכנסותיהם. המלצתנו היא שאותם עסקים יקבלו כתמריץ 30% מהירידה בהכנסותיהם בתקופה הקובעת ינואר עד מרץ 2020 למול התקופה המקבילה אשתקד, דבר שיעזור להם לגשר על התקופה הקשה עד החזרה לשגרה.

בברכת שנה טובה ומאושרת

ליאת נויבירט-פיג, רו"ח ועו"ד
סגנית נשיאה
יו"ר (משותף) ראשות ועדת
המסים (לענייני מע"מ)
ויו"ר ועדת הקשר עם מע"מ

אריה פונדק, רו"ח
יו"ר ראשות ועדת מסים

אלינה פרנקל-רונן, רו"ח
ממלאת מקום ומשנה
לנשיאה
ויו"ר פורום מנכ"לים,
מנהלי כספים וחשבים

איריס שטרק, רו"ח
נשיאת לשכת רואי החשבון

העתק:

גבי קרן טרנר אייל, מנכ"לית משרד האוצר.
פרופ' אבי שמחון, ראש המועצה הלאומית לכלכלה במשרד ראש הממשלה.
מר ערן יעקב, מנהל רשות המסים.

תזכיר חוק

א. שם החוק המוצע

חוק לתיקון חוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה) (תוספת מענק להתמודדות עם השלכות נגיף הקורונה), התש"פ-2020.

ב. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים

מוצע להוסיף לחוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה), התשס"ח-2007 (להלן – החוק), את סעיף 6ד אשר יקבע זכאות לתוספת למענק הניתן לפי החוק, בגין הכנסות שנצמחו בשנת 2020, החל מחודש אפריל, וכן מתן מקדמה לתוספת זו במהלך חודש ספטמבר 2020. מטרת התוספת היא מתן תמריץ לעבודה בתקופת ההשפעה הכלכלית של נגיף הקורונה ולצד זאת, סיוע לעובדים בעלי שכר נמוך אשר עבדו חודשי עבודה מלאים לאחר התפרצות הנגיף. בנוסף לכך מוצע לסייע לעסקים שמחזור עסקאותיהם אינו עולה על 300 אלף שקלים חדשים, באמצעות הורדת סף הזכאות למענק סיוע בעד השתתפות בהוצאות קבועות, לירידת מחזור של 25% בין החודשים מאי-יוני בשנת 2020, לתקופה המקבילה בשנת 2019.

ג. השפעת תזכיר החוק המוצע על התקציב ועל התקן המנהלי של המשרד היוזם, משרדים אחרים ורשויות אחרות.

עלות תקציבית חד פעמית בסך מיליארד שקלים חדשים בשנים 2020 ו-2021.

ד. להלן נוסח תזכיר החוק המוצע ודברי הסבר

תזכיר חוק מטעם משרד האוצר:

תזכיר חוק לתיקון חוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה) (תוספת מענק להתמודדות עם השלכות נגיף הקורונה), התש"פ-2020

1. בתקופה שמיום פרסומו של חוק זה ועד יום ז' בטבת התשפ"ג (31 בדצמבר 2022), יקראו את חוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה), תשס"ח-2007¹ (להלן-החוק העיקרי) כך:

(1) אחרי סעיף 6ג לחוק העיקרי יבוא:

"תוספת מענק 76. (א) על אף האמור בהוראות פרק זה, עובד הזכאי למענק לפי הוראות פרק זה, יהיה זכאי לתוספת למענק, בעד כל חודש עבודה בפועל מבין החודשים אפריל עד דצמבר בשנת המס 2020, שבעדו היה זכאי למענק, בסכום המתקבל מהכפלת סכום המענק בעד אותו חודש ב-65%.

לצורך ההתמודדות עם השלכות נגף הקורונה

(ב) לעובד אשר היה זכאי למענק בעד עבודתו בשנת המס 2019 ישולם סכום, בעד כל חודש עבודה בפועל בשנת המס, בגובה הסכום המתקבל מהכפלת סכום המענק בעד אותו חודש ב-2565%, אך לא פחות מ-500 שקלים חדשים בעד כל חודשי העבודה בשנת 2019, אשר יראו אותו כמקדמה על חשבון התוספת האמורה בסעיף קטן (א); סכום מקדמה שקיבל עובד לפי פסקה זו יופחת מסכום התוספת הכולל לו הוא זכאי בעד כל חודשי העבודה בשנת 2020 לפי סעיף קטן (א) (להלן- סכום תוספת שנת), אך לא יותר מסכום התוספת השנתי.

(ג) סכום כאמור בסעיף קטן (ב) ישולם לא יאוחר מיום י"ב בתשרי התשפ"א (30 בספטמבר 2020), או מחלוף 30 ימים מהיום בו נקבעה זכאותו של העובד למענק בעד עבודתו בשנת המס 2019, לפי המאוחר.

¹ ס"ח התשס"ח, עמ' 84; ס"ח התש"פ, עמ' 303

(ד) עובד אשר קיבל סכום לפי סעיף קטן (ב) ואינו זכאי לתוספת כאמור בסעיף קטן (א), לא יידרש בהשבת הסכום עד לתקרת 25% מסכום המענקים שקיבל בשנת 2019.

(ה)

(1) על אף האמור בסעיף קטן (ב), לא תשולם המקדמה למי שהיה זכאי לדמי אבטלה בשל הוראות פרק ז' לחוק הביטוח הלאומי, בעד חודש מאי, יוני ויולי 2020;

(2) המנהל רשאי לדרוש מהמוסד לביטוח לאומי מידע לצורך בדיקת התקיימות התנאי האמור בפסקה (1); אדם שהגיע אליו מידע לפי פסקה זו לא יעשה שימוש במידע אלא למטרת בדיקת התקיימות התנאי האמור; המידע יימחק עם תום הצורך בו."

(2) בסעיף 17(ב)(1), בסופו יבוא "הוראות סעיף 6ד יחולו לגבי עצמאי, בשינויים המחוייבים"

2. בסעיף 8 לחוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"פ-2020 -

(1) האמור בפסקה (2) יסומן (א);

(2) אחרי פסקת משנה (א) יבוא -

"(ב) על אף האמור בפסקת משנה (א), לעוסק שמחזור עסקאותיו לשנת 2019 אינו עולה על ~~300~~ 209 מיליון שקלים חדשים, יקראו את פסקת משנה (א), לתקופת הזכאות המנויה בפסקה (1) להגדרה "תקופת הזכאות" בסעיף 1, כאילו במקום "40%" יבוא "25%"

דברי הסבר

לסעיף 1

מוצע להוסיף לחוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה), התשס"ח-2007 (להלן – החוק), את סעיף 6ד אשר יקבע זכאות לתוספת למענק (להלן – התוספת למענק). מטרת תוספת זו היא מתן תמריץ לעבודה בתקופת הקורונה ולצד זאת, סיוע לעובדים בעלי שכר נמוך אשר עבדו חודשי עבודה מלאים לאחר התפרצות הנגיף.

לסעיף קטן (א) המוצע

מענק עבודה לפי החוק (להלן – מענק עבודה), ניתן לעובדים בעלי שכר נמוך בעד כל חודש שבו עבדו בשנת המס, ולפי התנאים המופיעים בחוק. מוצע לתת תוספת למענק למי שזכאי למענק לפי החוק בעד כל חודש מהחודשים אפריל עד דצמבר של שנת 2020 שבעדו הוא זכאי למענק. גובה התוספת יהיה בגובה הסכום המתקבל מהכפלת סכום המענק, לו היה זכאי בעד חודש העבודה על פי החוק, ב-65%. הזכאי יקבל את התוספת בשנת 2021, בעת קבלת תשלומי המענק, בהתאם למועדים המפורטים בסעיף 12 לחוק.

לסעיפים קטנים (ב) עד (ד) המוצעים

בכדי להקל על הקשיים שעימם מתמודדים עובדים עם שכר נמוך בתקופת הקורונה, מוצע לקבוע שישולם למי שהיה זכאי למענק בשנת 2019 סכום בגובה 500 שקלים חדשים או 25% מסכום המענק לו היה זכאי בעד אותה שנה, וזאת כמקדמה על חשבון התוספת למענק. התשלום של סכום זה יתבסס על נתוני העובד בשנת 2019 שרובם כבר בידי רשות המסים היום, כך שיהיה ניתן לשלמו באופן מיידי. תשלום המקדמה ניתן בהתחשב בכך שלפי הערכה המבוססת על נתוני רשות המסים, רוב העובדים הזכאים למענק עבודה בשנה מסוימת יהיו זכאים למענק גם בשנה העוקבת. לצד זאת ניתן להניח שבשנת 2020 בה הורגשה ההשפעה הכלכלית של נגיף הקורונה החדש, מצבם הכלכלי של העובדים אשר היו זכאים למענק בשנת 2019 לא השתפר משמעותית. סכום המקדמה שיקבלו אותם עובדים אשר יהיו זכאים למענק עבודה גם בשנת 2020, יקוּוּז מסכום התוספת אשר ישולם לזכאים בשנת 2021, מכוח הוראות סעיף קטן (א) המוצע.

יובהר, כי מכיוון שהסכום משולם באופן מיידי ולפני מועד התקיימות התנאים המזכים במענק, ייתכן שהסכום ישולם גם למי שיתברר שאינו זכאי למענק עבודה כלל בעד שנת 2020, או שיתברר שזכאי למענק בסכום נמוך מסכום המענק אשר קיבל בעד עבודתו בשנת 2019. במקרים אלה, סכום התוספת למענק שהזכאי יהיה זכאי לו לפי הוראות הסעיף המוצע, יכול להיות נמוך מסכום המקדמה אשר כבר הועבר אליו. מוצע לקבוע לגבי מקרים אלה כי מי שקיבל את סכום המקדמה

לא יידרש בהשבתו, כך שהסכום יישאר בידיו.

מכיוון שבמקרים של תשלום מקדמה ביתר, הסכומים שישולמו לא יוחזרו לאוצר המדינה, ובכדי לגדר את הסיכון שבתשלום למי שיתברר כי אינו זכאי לתוספת למענק, מוצע לקבוע, כי המקדמה לא תשולם למי שקיבל דמי אבטלה בחודשים מאי, יוני ויולי, שכן ככלל אוכלוסייה זו לא תהיה זכאית למענק עבודה בעבור חודשים אלה שלא עבדה בהם, ולכן גם לא תהיה זכאית לתוספת למענק בעבור חודשים אלה. לפיכך, קיים סיכוי סביר שאוכלוסייה זו לא תהיה זכאית בסופו של דבר למענק עבור החודשים המזכים בגובה המקדמה. יובהר, שעל אף שלא ישולם לאותם עובדים סכום המקדמה, אין בכך לפגוע בזכאות המהותית שלהם לתוספת למענק, ככל שיעמדו בתנאים המהותיים לקבלת התוספת בחודשים האחרים המזכים בתוספת.

לסעיף 2

סעיף 8 לחוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"פ-2020, קובע שיינתן מענק סיוע בעד השתתפות בהוצאות קבועות, לעוסק שמחזורי עסקאותיו ירדו בשל ההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף הקורונה החדש. לפי סעיף 8(2) לחוק הסיוע, המענק ניתן רק לעוסק שמחזור עסקאותיו בתקופת הזכאות בשנת 2020 (לאחר התפשטות נגיף הקורונה החדש) נמוך ממחזור עסקאותיו בתקופת המקבילה בשנת 2019 (לפני התפשטות הנגיף), בסכום העולה על 40% ממחזור העסקאות שלו בשנת 2019. מוצע להקל על עוסק שמחזור עסקאותיו לשנת 2019 אינו עולה על 300 אלף שקלים חדשים, ולקבוע שהוא יהיה זכאי למענק בעד חודשי הזכאות מאי ויוני 2020, אפילו אם ההפחתה ממחזור עסקאותיו אינה מגיעה ל-40%, ובלבד שהיא עולה על 25% ממחזור עסקאותיו בתקופה המקבילה שלפני התפרצות הנגיף.